
Tezaurul monetar dacic de la Herina, comuna Galații Bistriței, jud. Bistrița-Năsăud

---

Radu ZĂGREANU

Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud
raduzagreanu@gmail.com

George G. MARINESCU

Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud
georgemarinescu_bn@yahoo.com

Cristian GĂZDAC

Institutul de Arheologie Cluj
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
cgazdac2000@yahoo.co.uk

Sofia Adriana STANCU

Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud
sofiaadriana11@yahoo.com

Rezumat

Tezaurul monetar descoperit la Herina, în punctul Tăuț, aduce o serie de noi și interesante informații legate de acest areal geografic și ne oferă o serie de date noi privind istoricul zonei în perioada preromană. Compus din 20 de drahme de tip *Dyrrhachium* și o brățară de argint, de epocă *La Tène*, acesta sugerează o depunere cu caracter votiv, ce poate fi legată de așezarea dacică ce a funcționat în imediata apropiere. Însă lipsa unor date pe care nici cercetările arheologice nu le-au putut lămuri, existența unui recipient, nu elimină ideea unui tezaur ascuns în grabă. Cercetările arheologice efectuate în punctul respectiv, nu au identificat alte monede, însă au fost adunate o serie de noi artefacte și date de teren care conturează o zonă cu o bogată activitate umană de a lungul timpului, din perioada preistorică, antică, medievală până în cea modernă.

Cuvinte cheie

Tezaur monetar, *Dyrrhachium*, epocă dacică, situri arheologice, Herina.

The Dacian coin hoard from Herina, Galații Bistriței commune, Bistrița-Năsăud county

The coin hoard from Herina – at the place called Tăuț – provides new information on the historical background regarding this geographic area in the pre-Roman period. The hoard consists of 20 drachms of *Dyrrhachium* and a silver bracelet of the *La Tène* age. This discovery may suggest a votive offering in connection with the nearby Dacian settlement. However, the lack of any clear archaeological context, the absence of a container, may not entirely exclude the hypothesis of a hoard buried in haste. The archaeological investigations that followed the finding of this hoard, did not

retrieve more coins but other artefacts that suggest a high dynamic human activity in the area from prehistory through ancient and medieval periods, to the modern one.

Keywords

Coin hoard, Dyrrhachium, Dacian period, archaeological site, Herina.

Localitatea Herina (Pl. I, fig. 1), este cunoscută în special datorită monumentului cel mai important, care se află pe teritoriul acesteia, biserica evanghelică de secolul al XIII-lea. Aceasta este una dintre cele mai reprezentative monumente de arhitectura romanică din Transilvania, fiind o construcție de tip bazilical cu trei nave și două turnuri pe fața de vest¹. O serie de descoperiri² și situri arheologice au fost repertoriate³ sau cercetate⁴ de a lungului timpului, zona fiind una cu o mare bogăție în cea ce privește descoperirile arheologice.

Descoperirea în anul 2021 a unui tezaur monetar pe raza localității, la circa 500 m de vârful dealului Tăuț, pe latura dreaptă a Văii Viilor (Pl. I, fig. 2), completează informațiile cunoscute despre zonă. Tezaurul a fost descoperit cu detectorul de metale în data de 13 iunie 2021 (Pl. I, fig. 3), de către Dan Abrudan și se compune din 20 de monede și o brățară de argint. Pentru a verifica locul de descoperire⁵ s-a efectuat o cercetare de teren în data de 29 octombrie 2021. Astfel au fost trasate două secțiuni arheologice. Secțiunea S1 (Pl. II, fig. 1): de 5 x 2 m efectuată în punctul în care a fost descoperit respectivul tezaur monetar și o casetă de 1 x 1 m, în zona în care a fost descoperită o fibulă romană fragmentară. În prima secțiune s-a săpat până la adâncimea de 60 de cm, când sub lutul galben a început să apară un strat compact de pietriș și lut. În urma cercetărilor efectuate în prima secțiune nu au mai fost observate urme arheologice, lucru ce atestă faptul că descoperitorul a epuizat zona respectivă, iar indicii privind prezența unor resturi ceramice sau de altă natură nu au fost identificate.

---

1 Gaiu 2009, p. 10.

2 Dănilă 1960, pp. 153–154; Dănilă 1971, pp. 6–7; Marinescu 1989, p. 16; G. Marinescu 2014, pp. 197–212.

3 Dănilă 1989, pp. 120–123.

4 Dănilă 1970, pp. 441–443; Dănilă 1974, pp. 456–457; Marinescu 1993, p. 7; Vaida 1999, pp. 239–243; Tatăr 2009, pp. 7–14. Marinescu 2010, p. 63.

5 Cercetările de teren efectuate în data de 29 octombrie 2021, de către Dr. Radu Zăgreanu (Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud), s-au efectuat sub egida Consiliului Județean Bistrița-Năsăud în cadrul acțiunii de voluntariat „Pe urmele tezaurului dacic de la Herina” din cadrul proiectului „Consiliul Județean promovează voluntariatul”. La această acțiune au participat un număr de 18 voluntari, dintre care dorim să le mulțumim în mod special Andreei Ilieș, Semidei Pop, lui Dorin Vandici, Mihnea Matei-Linul, Diane Morar.